

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שישי ה באייר תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - ס"ג

1. אלו תנאים מצינו שסברו שאדם מקנה דבר שלא בא לעולם?

- א. רבי אליעזר בן יעקב - בברייתא שהובאה לעיל.
- ב. רבי - לא תסגיר עבד אל אדוניו' רבי מעמיד זאת בקונה עבד על מנת לשחררו, באופן שכותב לו 'לכשאקחך הרי עצמך קנוי לך מעכשיו'.
- ג. רבי מאיר - האומר לאשה: הרי את מקודשת לי לאחר שאתגייר, לאחר שתתגיירי, לאחר שאשתחרר, לאחר שתשתחררי, לאחר שימות בעלך, לאחר שתמות אחותך, לאחר שיחלוץ לך יבמך - אינה מקודשת, לרבי מאיר - מקודשת.
- ד. לא הזכירו את רבי יהודה הנשיא שאומר על הדין הנ"ל: מקודשת, חוץ מלאחר שימות בעלך או אחותך, שמתקנת חכמים אינה מקודשת משום איבה - הטעם: כיון שהיינו רבי.
- ה. לא הזכירו את רבי עקיבא בדין האומרת 'קונם מה שאני עושה לפיך' - אין צריך להפר, לרבי עקיבא אומר: יפר, שמא תעדיף עליו יתר מן הראוי לו. הטעם: כיון שמדובר שאומרת יקדשו ידי לעושיהם, והידים הרי ישנם בעולם.

2. משנה - האומר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאדבר עליך לשלטון ואעשה עמך כפועל. כיצד דינה?

- דבר עליה לשלטון ועשה עמה כפועל - מקודשת, ואם לאו - אינה מקודשת.
- ריש לקיש ביאר שמקודשת דווקא אם נתן לה שוה פרוטה. אבל בשכר הפעולה עצמו לא. והקשו עליו מב' ברייתות:
 - א. בשכר שהרכבתיך וכו' - אינה מקודשת, בשכר שארכיבך - מקודשת.
 - ב. שב עמי בצוותא ואקדש לך, שחוק לפני, רקוד לפני, עשה כדמיסום הזה, שמין, אם יש בו שוה פרוטה - מקודשת, ואם לאו - אינה מקודשת.
 - ריש לקיש יענה - התנא של הברייתות הללו סובר 'אינה לשכירות אלא לבסוף', והתנא של משנתנו סבר 'ישנה מתחילה ועד סוף'.

3. משנה - הרי את מקודשת לי על מנת שירצה אבא, כיצד דינה?

- א. רצה האב - מקודשת. ב. אם לאו - אינה מקודשת. ג. מת האב - מקודשת. ד. מת הבן - מלמדין האב לומר שאינו רוצה, כדי שלא תזקק ליבוס.

4. מה הביאור על מנת שירצה אבא?

- א. אין לפרש עד שיאמר במפורש כן, שא"כ מדוע במת מקודשת.
- ב. אלא על מנת שישתוק. והטעם שבמת הבן - מלמדין לומר וכו'. כיון ששם מדובר שאמר לה על מנת שלא ימחה אבא, ואם ימחה יעקרו למפרע. ולפ"ז דוחקים להעמיד את המשנה בשני מקרים. [שזה עדיף ממקרה אחד ושני תנאים].
- ג. רב יוסף ב"א - המשנה עוסקת רק בעל מנת שירצה אבא, וכוונתו על מנת שלא ימחה 30 יום הבאים, ולכן אם לא מחה 30, אינו יכול למחות.

5. משנה - קדשתי את בתי ואיני יודע למי, ובא אחד ואמר אני קידשתיה - נאמן. כיצד הדין אם שנים מתווכחים וכל אחד אומר אני קדשתי?

שניהם נותנים גט, ואם רצו - אחד נותן גט ואחד כונס.

6. מה ששינוי נאמן זה רק לענין לתת גט [כיון שאין אדם חוטא ולא לו] או גם לענין לכנוס?

- א. רב: אין נאמן לכנוס, כיון שחוששים שיצרו תוקפו. [ומה שבשנים שטוענים אחד כונס, ודאי היה ירא להעז לשקר כשיש עוד אחד מול האב].
- ב. רב אסי: אף נאמן לכנוס, כיון שלא היה מעז פניו לשקר מול האב.
- ומודה רב אסי, באומרת נתקדשתי ואיני יודעת למי נתקדשתי, ובא אחד ואמר קידשתי - שאין נאמן לכנוס, כיון מעז משום שתחפה עליו.
- מצינו ברייתא מפורשת כרב אסי ועוד שנינו שם: כנסה, ובא אחר ואמר אני קדשתי - אין בכוחו לבטל את ההיתר שניתן לה בבית דין.

7. האב נאמן שקידש את בתו אף אם לא באו עדים. אם אח"כ זינתה הבת האם אפשר לסקול על סמך נאמנות זאת?

- א. רב - אין סוקלין, כיון שהתורה האמינתו רק לאיסורא אבל לא לקטלא.
- ב. רב אסי - סוקלין, כיון שהתורה האמינתו גם לקטלא. ומודה רב אסי: באומרת נתקדשתי, שאין סוקלים.
- אין להקשות 'מרפסין איגרי', אם עדות האב שיכול לכנוס, סוקלים, כ"ש בעדות אשה שאינו יכול לכנוס שיסקלו, כיון שרק לאב האמינה תורה.
- ג. רב חסדא - בין באשה בין באב - וכשיטתו - בני זה בן 9 ויום - נאמן לחייב קרבן את הבא עליהם.
- וכן שנינו בברייתא - בני זה בן 13 ויום - נאמן לענין: נדרים, חרמים הקדשות ולערכים אבל לא לגבי מכות ועונשים.